EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 30.1.2007
KOM(2006) 869 lõplik

2006/0308 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 954/79 selle kohta, kuidas liikmesriigid ratifitseerivad liinilaevanduskonverentsi toimimisjuhendit käsitleva Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni või ühinevad sellega

(komisjoni esitatud)

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

Ettepaneku eesmärk on tunnistada kehtetuks nõukogu 15. mai 1979. aasta määrus (EMÜ) nr 954/79 selle kohta, kuidas liikmesriigid ratifitseerivad liinilaevanduskonverentsi toimimisjuhendit käsitleva Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni või ühinevad sellega. Käesoleva ettepaneku tingis asjaolu, et 25. septembril 2006 võeti vastu nõukogu määrus (EÜ) nr 1419/2006, millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 4056/86, millega nähakse ette üksikasjalikud eeskirjad asutamislepingu artiklite 85 ja 86 rakendamiseks meretranspordis, ja muudetakse määrust (EÜ) nr 1/2003 seoses selle rakendusala laiendamisega kabotaažile ja rahvusvahelistele trampteenustele.

- **Üldine taust**

Määruses (EMÜ) nr 954/79 käsitletakse seda, kuidas liikmesriigid ratifitseerivad liinilaevanduskonverentsi toimimisjuhendit käsitleva Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni või ühinevad sellega.

Liinilaevanduskonverentside toimimisjuhendit käsitlev konventsioon (Genf, 6. aprill 1974) töötati välja ÜRO kaubandus- ja arengukonverentsi (UNCTAD) egiidi all eesmärgiga luua laevanduskonverentside jaoks ühtlustatud rahvusvaheline toimimisraamistik. UNCTADi konventsiooni eesmärk oli edendada arenenud riikide ja arengumaade ettevõtjate õiglaselt tasakaalustatud juurdepääs liinilaevanduses veetavale lastile. Selleks on juhendis kehtestatud nn reegel 40/40/20, mille kohaselt jagatakse konventsiooniga ühinenud kahe riigi vahel veetavaid saadetisi järgmiselt: 40% pärituolumaa reederitele, 40% sihtkohamaa reederitele ning 20% teiste (samuti juhendiga ühinenud) riikide reederitele. Konventsiooniga on samuti ette nähtud eeskirjad ja menetlused, mille eesmärk on hoida ära konverentsidepoolseid kuritarvitusi ning soodustada dialoogi lastisaatjate ja -vedajate vahel. Kuigi juhendi eesmärk oli kaitsta arengumaade huve, on konventsiooni rakendamine alates selle jõustumisest 6. oktoobril 1983 valmistanud nendele riikidele pettumuse.

Juhendiga on ühinenud ühenduse 13 liikmesriiki. Juhendi artikli 48 järgi võivad riigid saada konventsiooniosalisteks sellega ühinedes või sellele alla kirjutades ning sellele järgnevalt seda vajaduse korral siseriiklike õigussätete kohaselt ratifitseerides või heaks kiites. Nii on Belgia ja Saksamaa konventsiooni ratifitseerinud; Hispaania, Itaalia, Madalmaad, Portugal, Rootsi, Soome, Taani ja Ühendkuningriik sellega ühinenud; ning Tšehhi Vabariik, Prantsusmaa ja Slovakkia selle heaks kiitnud. Juhendiga on ühinenud ka Norra.

Kuna toimimisjuhendis nähakse ette lasti jagamise riigipõhiselt, tuli ühenduse õiguses luua kord, mis viiks selle mehhanismi kooskõlla asutamislepingu põhimõtetega. Seepärast võeti vastu nõukogu määrus (EMÜ) nr 954/79, mis kohustab liikmesriike konventsiooni ratifitseerimisel (või sellega ühinemisel või selle heakskiitmisel) tegema selle suhtes reservatsiooni, et nad avavad oma juhendist tuleneva osa kõikidele ühenduses tegutsevatele reederitele. Määruses on samuti üksikasjalikud sätted konventsiooni rakendamise kohta, kuid samas ei kohusta ta liikmesriike seda ratifitseerima.

Nõukogu võttis 25. septembril 2006. aastal vastu määruse (EÜ) nr 1419/2006, millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 4056/86. Määrusega (EMÜ) nr 4056/86, nähti ette liinilaevanduskonverentside grupierandi EÜ asutamislepingus sätestatud piirava äritegevuse keelust (artikkel 81). Kuna enne selle kehtetukstunnistamise jõustumist ei ole konkurentsieeskirju liinilaevandussektori suhtes kunagi täielikult kohaldatud, annab komisjon kohased suunised konkurentsi kohta merendussektoris, et aidata sujuvalt üle minna täielikule konkurentsile. 2007. aasta lõpuks teatavaks tehtavates suunistes käsitletakse selliseid teemasid nagu sõltumatu andmebaas, kaubandusühenduse ja kaubandusfoorumi loomine ja hinnaindeksi avaldamine. Suuniste eesmärk on selgitada muu hulgas seda, kuidas üldiselt kohaldatakse konkurentsieeskirju liinilaevandussektori suhtes, samuti õigeaegset ja korrapärast teabe vahetamist ja avaldamist veomahu ja selle kasutamise kohta. Suuniste koostamise vaheetapina avaldasid komisjoni talitused 2006. aasta septembris töödokumendi liinilaevanduse kohta.

Määruse (EÜ) nr 1419/2006 artikli 1 teise lõigu kohaselt jätkatakse määruse (EMÜ) nr 4056/86 artikli 1 lõike 3 punktide b ja c, artiklite 3–7, artikli 8 lõike 2 ja artikli 26 kohaldamist määruse (EMÜ) nr 4056/86 nõuetele vastavate liinilaevanduskonverentside suhtes üleminekuperioodi jooksul, mis kestab kaks aastat alates nõukogu määruse (EÜ) nr 1419/2006 jõustumise kuupäevast 18. oktoobrist 2006.

Seetõttu hakatakse 18. oktoobril 2008, kui üleminekuperiood on lõppenud, kohaldama liinilaevanduse suhtes asutamislepingu artikli 81 lõiget 1, ning laevanduskonverentsid ühenduse sadamatest väljuva ja sadamatesse suunduva kaubaveo suhtes muutuvad ebaseaduslikuks. Juhendiga ühinenud liikmesriigid ei saa enam täita sellest tulenevaid kohustusi, eriti aga kohustust tagada, et nende riiklikel laevaliinidel on õigus olla nende väliskaubavahetust teenindavate konverentside täieõiguslikud liikmed (juhendi artikli 1 lõige 1). Need liikmesriigid peavad konventsioonist taganema. Selge on seegi, et liikmesriigid, kes ei ole veel juhendi osalised, ei saa seda enam ratifitseerida või sellega ühineda.

Järelikult muutub määrus (EMÜ) nr 954/79 kohaldamatuks ning see tuleks tunnistada kehtetuks samal ajal kui tunnistatakse kehtetuks asutamislepingu artikli 81 lõikes 1 sätestatud keelu suhtes laevanduskonverentsidele tehtud erand.

- **Ettepaneku valdkonnas kehtivad õigusnormid**

Nõukogu 15. mai 1979. aasta määrus (EMÜ) nr 954/79 selle kohta, kuidas liikmesriigid ratifitseerivad liinilaevanduskonverentsi toimimisjuhendit käsitleva Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni või ühinevad sellega.

- **Kooskõla Euroopa Liidu muude põhimõtete ja eesmärkidega**

Ettepanek on kooskõlas konkurentsipoliitikaga, kuna tema eesmärk on viia ühenduse õigustik merendussektoris kooskõlla liinilaevanduse reformimise ettepanekuga. Samuti on ettepanek kooskõlas praeguse lihtsustamispoliitikaga, kuna tema eesmärk on kõrvaldada ühenduse õigustikust akt, mis muutub kohaldamatuks.

2. KONSULTEERIMINE HUVITATUD ISIKUTEGA JA MÕJU HINDAMINE

- **Konsulteerimine huvitatud isikutega**

Käesolev ettepanek on täienduseks nõukogu määrusele (EÜ) nr 1419/2006, millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 4056/86, millega nähakse ette üksikasjalikud eeskirjad asutamislepingu artiklite 85 ja 86 rakendamiseks meretranspordis, ja muudetakse määrust (EÜ) nr 1/2003 seoses selle rakendusala laiendamisega kabotaažile ja rahvusvahelistele trampteenustele.

- Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine

Välisekspertide arvamusi ei olnud vaja kasutada.

- Mõju hindamine

Kuna ettepanekus käsitletakse olemasoleva määruse kehtetuks tunnistamist, on kaks võimalust: 1) seadusandlikke meetmeid ei võeta; 2) seadusandlikke meetmeid võetakse.

Esimene võimalus tähendaks, et kuigi määrus nr 4056/86 tunnistatakse kehtetuks, jääb määrus nr 954/79 jõusse, kuigi muutub kohaldamatuks. See ei ole kooskõlas ühenduse õiguse järjepidevuse ja lihtsustamisega.

Määruse kehtetuks tunnistamine aga aitab viia ühenduse merendusalast õigust kooskõlla peagi lõpulejõudva liinilaevandusreformiga.

Nagu juba eespool osutatud, ei ole liikmesriikide vajadus UNCTADi toimimisjuhendist taganeda tingitud niivõrd määruse 954/79, kuivõrd määruse 4056/86 kehtetuks tunnistamisest. Tuleb aga märkida, et kui liikmesriigid juhendist taganevadki, jääb see sellegipoolest ülejäänud osaliste vahel jõusse.

Sellega seoses tuleb meenutada, et laevanduskonverentside järkjärgulise kaotamise (ning sellest tuleneva liikmesriikide juhendist taganemise) majanduslikku mõju Euroopa laevandusele on analüüsitud mõjuhindamisuuringus, mis korraldati määruse nr 4056/86 kehtetuks tunnistamist käsitleva ettepaneku jaoks. Samamoodi on komisjon juba hinnanud nõukogu määruse 4056/86 kehtetuks tunnistamise mõju arengumaadele, kellest paljud on juhendi osalised.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

- **Kavandatud meetmete kokkuvõte**

Tehakse ettepanek tunnistada määrus (EMÜ) nr 954/79 kehtetuks.

- **Õiguslik alus**

Asutamislepingu artikkel 80

- **Subsidiaarsuse põhimõte**

Ettepanek tehakse ühenduse ainupädevusse kuuluvas valdkonnas. Subsidiaarsuse põhimõtet seetõttu ei kohaldata.

- **Proportsionaalsuse põhimõte**

Ettepanek on proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas, sest ainus võimalus tunnistada nõukogu määrus (EMÜ) nr 954/79 kehtetuks on võtta vastu uus nõukogu määrus.

Ettepanekuga ei kaasne halduskoormust ühelegi ühenduse ega riiklikule, piirkondlikule või kohalikule asutusele. Liikmesriikide valitsuste halduskoormus seoses ÜRO liinilaevanduskonverentside toimimisjuhendist taganemisega ei tulene käesolevast ettepanekust, sest määrus nr 954/79 ei kohusta liikmesriike juhendiga ühinema, vaid pigem nõukogu määruse nr 4056/86 kehtetuks tunnistamisest.

- **Õigusakti valik**

Kavandatud õigusakt: määrus.

Muud õigusaktid ei oleks asjakohased järgmisel põhjusel: ettepaneku eesmärk on nõukogu määruse kehtetuks tunnistamine, mida saab teha üksnes nõukogu määrusega.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta ühenduse eelarvet.

5. TÄIENDAV TEAVE

- **Lihtsustamine**

Ettepanekuga nähakse ette õigusaktide lihtsustamine.

Ettepaneku vastuvõtmise korral kõrvaldatakse ühenduse õigustikust õigusakt, mis on muutunud kohaldamatuks.

- **Olemasolevate õigusaktide kehtetuks tunnistamine**

Ettepaneku vastuvõtmisega kaasneb olemasolevate õigusaktide kehtetuks tunnistamine.

- **Euroopa Majanduspiirkond**

Kavandatavas õigusaktis käsitletakse EMPga seotud küsimust, mistõttu tuleks seda laiendada EMP-le.

- **Jõustumine**

Õigusliku järjepidevuse huvides peaks nõukogu määruse nr 954/79 kehtetuks tunnistamine jõustuma samal ajal, kui tunnistatakse kehtetuks laevanduskonverentsidele tehtud erand asutamislepingu artikli 81 lõikes 1 sätestatud keelust, s.t määruse nr 4056/86 kehtetuks tunnistava nõukogu määruse (EÜ) nr 1419/2006 artikli 1 teises lõigus sätestatud kaheaastase üleminekuperioodi lõpus.

2006/0308 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EMÜ) nr 954/79 selle kohta, kuidas liikmesriigid ratifitseerivad liinilaevanduskonverentsi toimimisjuhendit käsitleva Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni või ühinevad sellega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 80 lõiget 2,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,[1]

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust,[2]

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust,[3]

toimides asutamislepingu artiklis 251 sätestatud korras[4]

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu 15. mai 1979. aasta määrusega (EMÜ) nr 954/79 selle kohta, kuidas liikmesriigid ratifitseerivad liinilaevanduskonverentsi toimimisjuhendit käsitleva Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni või ühinevad sellega,[5] nähakse ette nõuded, mida liikmesriigid peavad liinilaevanduskonverentsi toimimisjuhendit käsitleva Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni konventsiooni ratifitseerimisel või sellega ühinemisel täitma.

(2) Liinilaevanduskonverentside toimimisjuhendit käsitlev konventsioon loob rahvusvahelise reguleeriva raamistiku laevanduskonverentside jaoks, kehtestades reeglid lastiosadele juurdepääsu kohta konventsiooniosalistes riikides tegutsevatele ning nende riikide vastastikust kaubavahetust teenindavatele reederitele.

(3) Nõukogu 25. septembri 2006. aasta määrusega (EÜ) nr 1419/2006[6] tunnistatakse kehtetuks nõukogu 22. detsembri 1986. aasta määrus (EMÜ) nr 4056/86, millega nähakse ette üksikasjalikud eeskirjad asutamislepingu artiklite 85 ja 86 rakendamiseks

---

1 ELT C […], […], lk […].
2 ELT C […], […], lk […].
3 ELT C […], […], lk […].
4 ELT C […], […], lk […].
5 EÜT L 121, 17.5.1979, lk 1.
6 ELT L 269, 28.9.2006, lk 1.

meretranspordis,[7] ja millega muu hulgas kehtestati erand asutamislepingu artikli 81 lõikes 1 sätestatud keelust laevanduskonverentside suhtes.

(4) Pärast määrusega (EÜ) nr 1419/2006 ette nähtud üleminekuperioodi kohaldatakse asutamislepingu artikli 81 lõikes 1 sätestatud keeldu meretranspordi regulaarteenuste suhtes, mistõttu laevanduskonverentsid ei tohi enam opereerida liikmesriikide sadamatest väljuvatel või nendesse suunduvatel kaubaliinidel.

(5) Sellest tulenevalt ei saa liikmesriigid enam täita toimimisjuhendist tulenevaid kohustusi. Samal ajal ei saa liikmesriigid toimimisjuhendit enam ratifitseerida, heaks kiita ega sellega ühineda. Seepärast muutub määrus (EMÜ) nr 954/79 kohaldamatuks ning tuleks määruse (EÜ) nr 1419/2006 artikli 1 teises lõigus ette nähtud üleminekuperioodi lõpus, s.t 18. oktoobril 2008, tunnistada kehtetuks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrus (EMÜ) nr 954/79 tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub 18. oktoobril 2008.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, […]

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*
president	*eesistuja*
[…]	*[…]*

[7] EÜT L 378, 31.12.1986, lk 4.